

Sparisjóður Suður-Þingeyinga ses.

Árshlutareikningur

1.1.-30.6.2018

Sparisjóður Suður-Þingeyinga ses.

Kjarna

650 Laugar

kt. 530990-2149

Sparisjóður Suður-Þingeyinga ses.

Árshlutareikningur

1.1.-30.6.2018

Efnisyfirlit

Skýrsla stjórnar og sparisjóðsstjóra	2
Áritun óháðra endurskoðenda	3
Rekstrarreikningur	4
Efnahagsreikningur	5
Eiginfjáryfirlit	6
Yfirlit um sjóðstreymi	7
Skýringar	8-24

Skýrsla stjórnar

Árshlutareikningur Sparisjóðs Suður-Þingeyinga ses. fyrstu sex mánuði ársins 2018 er gerður í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um reikningsskil lánastofnana.

Afkoma og eigið fé

Samkvæmt rekstrarreikningi nam hagnaður tímabilsins 37,3 millj. kr. eftir skatta, samanborið við 14,7 millj. kr. hagnað fyrstu sex mánuði 2017. Samkvæmt efnahagsreikningi nema eignir sjóðsins 8.544 millj. kr. og er bókfært eigið fé í lok tímabils 741,0 millj. kr. Eiginfjárlutfall samkvæmt ákvæðum 84. greinar laga nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki var þann 30.06.2018 17,53% en var 17,88% í árslok 2017. Samkvæmt lögum er lágmarks eiginfjárlutfall fjármálafyrirtækja 8%. Fjármálaeftirlitið hefur lokið við mat á eiginfjárþörf sparisjóðsins samkvæmt svonefndu SREP ferli og er eiginfjárfrafa skv. því mati 11,94%. Fjármálaeftirlitið hefur tekið ákvörðun um álagningu eiginfjárauka á fjármálafyrirtæki. Heildar eigið fé Sparisjóðs Suður-Þingeyinga ses. skal samkvæmt nýjustu álagningu vera 17,69% frá 1. janúar 2018, 18,69% frá 15. maí 2019 og 19,19% frá 1. janúar 2020. Hluti eiginfjáraukanna tekur mið af þjóðfélagsaðstæðum og getur breyst með breyttum aðstæðum.

Í lok tímabils voru stofnfjáraðilar 397 og nam stofnfé sjóðsins 159,1 millj. kr. Enginn stofnfjáreigandi átti yfir 8% eignarhlut í sparisjóðnum.

Álit og áritun stjórnar og sparisjóðsstjóra

Samkvæmt bestu vitneskju stjórnar og sparisjóðsstjóra er árshlutareikningur sparisjóðsins í samræmi við lög um ársreikninga og reikningsskil lánastofnana. Er það álit stjórnar og sparisjóðsstjóra að árshlutareikningurinn gefi glögga mynd af eignum, skuldum og fjárhagsstöðu 30. júní 2018, rekstrarafkomu sjóðsins og breytingu á handbæru fé á fyrstu sex mánuðum ársins 2018.

Jafnframt er það álit stjórnar og sparisjóðsstjóra að ársreikningur og skýrsla stjórnar geymi glöggf yfirlit um þróun og árangur í rekstri sjóðsins, stöðu hans og lýsi helstu áhættuþáttum og óvissum sem sjóðurinn býr við.

Stjórn og sparisjóðsstjóri Sparisjóðs Suður-Þingeyinga ses. staðfesta hér með árshlutareikning fyrstu sex mánuði ársins 2018 með undirritun sinni.

Laugum, 30. ágúst 2018

Í stjórn

Sparisjóðsstjóri

Áritun óháðra endurskoðanda

Til stjórnar og stofnfjáreigenda Sparisjóðs Suður-Þingeyinga ses.

Við höfum kannað meðfylgjandi árshlutareikning Sparisjóðs Suður-Þingeyinga fyrir tímabilið 1. janúar til 30. júní 2018. Árshlutareikningurinn hefur að geyma rekstrarreikning, efnahagsreikning, sjóðstreymi, yfirlit um reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar. Stjórnendur eru ábyrgir fyrir gerð og framsetningu árshlutareikningsins í samræmi við lög um ársreikninga og settar reikningsskilareglur. Ábyrgð okkar felst í þeirri ályktun sem af könnun okkar leiðir.

Umfang könnunar

Könnun okkar var unnin í samræmi við alþjóðlegan staðal ISRE 2410, sem fjallar um könnun óháðs endurskoðanda á árshlutareikningum. Samkvæmt honum ber okkur að skipuleggja og haga könnuninni þannig að hófleg víska fáiist um að árshlutareikningurinn sé án verulegra annmarka. Slík könnun felur í sér fyrirspurnir, einkum til starfsmanna sem eru ábyrgir fyrir fjármálum og reikningsskilum sjóðsins ásamt greiningum á hinum ýmsu liðum reikningsskilanna og öðrum könnunaraðgerðum. Könnun felur ekki í sér jafn viðtækar aðgerðir og endurskoðun sem unnin er í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla og er því ekki víst að við fáum vitneskju um öll mikilvæg atriði sem gætu komið í ljós við endurskoðun. Þar af leiðandi látum við ekki í ljós álit byggt á endurskoðun.

Við könnun okkar kom ekkert fram sem benti til annars en að meðfylgjandi samandreginn árshlutareikningur gefi glögga mynd af afkomu sparisjóðsins á tímabilinu, efnahag hans 30. júní 2018 og breytingu á handbæru fé í samræmi við lög um ársreikninga og settar reikningsskilareglur.

Akureyri, 30. ágúst 2018

Enor ehf.

Niels Guðmundsson

löggiltur endurskoðandi

Rekstrarreikningur 1.1.-30.06.2017

	Skýr.	1.1.-30.6.2018	1.1.-30.6.2017
Vaxtatekjur		286.227	254.593
Vaxtagjöld		(98.702)	(95.789)
Hreinar vaxtatekjur	4	187.524	158.804
Þjónustutekjur		22.365	19.218
Þjónustugjöld		(6.345)	(6.409)
Hreinar þjónustutekjur	5	16.020	12.809
Hreinar tekjur af öðrum fjáreignum og fjárskuldum	6	(127)	39
Gengismunur		2.746	(3.009)
Aðrar rekstrartekjur	7	4.854	7.891
		7.474	4.920
Hreinar rekstrartekjur		211.018	176.534
Laun og launatengd gjöld	8	(56.776)	(47.819)
Annar rekstrarkostnaður	9	(91.263)	(87.655)
Afskriftir rekstrarfjármuna og óefnislegra eigna	15	(3.572)	(4.827)
		(151.611)	(140.301)
Framlag í afskriftarreikning útlána	12	(12.754)	(17.800)
		(12.754)	(17.800)
Hagnaður fyrir skatta		46.653	18.432
Tekjuskattur	10	(9.331)	(3.686)
Hagnaður tímabils		37.323	14.746

Efnahagsreikningur 30. júní 2017

	Skýr.	30.6.2018	31.12.2017
Eignir			
Sjóður og innstæður í Seðlabanka Íslands		2.108.023	2.496.544
Kröfur á lánastofnanir		160.308	79.452
Útlán og kröfur	12	6.159.391	5.605.136
Skuldabréf	13	429	573
Hlutabréf	13	13.013	13.013
Fastafjármunir til sölu	14	0	70.000
Rekstrarfjármunir og óefnislegar eignir	15	95.946	93.388
Aðrar eignir	16	7.069	16.020
Eignir samtals		<u>8.544.179</u>	<u>8.374.125</u>
Skuldir			
Almenn innlán	17	7.661.824	7.522.207
Víkjandi lán	18	62.766	63.600
Tekjuskattsskuldbinding	10	9.443	9.443
Aðrar skuldir	19	69.173	79.014
Skuldir samtals		<u>7.803.205</u>	<u>7.674.264</u>
Eigið fé			
Stofnfé	20	159.063	149.696
Endurmatsreikningur		38.658	35.488
Annað eigið fé		543.252	514.678
Eigið fé samtals		<u>740.973</u>	<u>699.862</u>
Skuldir og eigið fé samtals		<u>8.544.179</u>	<u>8.374.125</u>

Eiginfjáryfirlit

	Stofnfé	Endurmat rekstrarfjármuna	Annað eigið fé	Samtals eigið fé
Breytingar á eigin fé 2018				
Eigið fé 1. janúar 2018	149.696	35.488	514.678	699.862
Endurmat	3.030		(3.030)	
Greiddur arður			(6.198)	(6.198)
Endurmat fastafjármuna		3.650		3.650
Upplausn endurmats		(480)	480	
Innlausn stofnfjár	(1.602)			(1.602)
Nýtt stofnfé	7.939			7.939
Hagnaður tímabils			37.323	37.323
Eigið fé 30.06.2018	159.063	38.658	543.252	740.973
Breytingar á eigin fé 2017				
Eigið fé 1. janúar 2017	102.703		468.977	571.680
Endurmat	1.691		(1.691)	
Greiddur arður			(4.146)	(4.146)
Endurmat fastafjármuna		36.375	(887)	35.488
Upplausn endurmats		(887)	887	
Leiðrétting á stofnfé vagna fyrra árs	611		(611)	
Innlausn stofnfjár	(584)			(584)
Nýtt stofnfé	45.276			45.276
Hagnaður ársins			52.149	52.149
Eigið fé 31.12.2017	149.696	35.488	514.678	699.862

Sjóðstreymisyfirlit tímabil 1.1.-30.6.2018

	Skýr.	1.1.-30.6.2018	1.1.-30.06.2017
Rekstrarhreyfingar			
Hagnaður tímabils		37.323	14.746
Rekstrarliðir sem hafa ekki áhrif á sjóðstreymi:			
Hreinar vaxtatekjur		(187.524)	(158.804)
Skatteign, breyting		0	575
Virðisrýrnun útlána og fullnustueigna		12.754	17.800
Afskrift rekstrarfjármuna		3.572	3.847
		<u>(133.876)</u>	<u>(121.836)</u>
Útlán og kröfur, breyting		(494.591)	(926.037)
Fjáreignir á gangvirði, breyting		144	41.314
Fastafjármunir til sölu		70.000	31.474
Aðrar eignir, breyting		8.951	(8.705)
Innlán, breyting		112.393	831.091
Aðrar skuldir, breyting		(9.840)	(8.669)
		<u>(446.819)</u>	<u>(161.366)</u>
Innheimtir vextir		213.808	188.701
Greiddir vextir		(71.478)	(68.342)
Handbært fé frá rekstri		<u>(304.489)</u>	<u>(41.007)</u>
Fjárfestingarhreyfingar			
Keyptir varanlegir rekstrarfjármunir og óefnislegar eignir	15	(2.480)	(5.611)
		<u>(2.480)</u>	<u>(5.611)</u>
Fjármögnunarhreyfingar			
Víkjandi lán		(834)	(1.225)
Arður af stofnfé		(6.198)	(4.146)
Nýtt stofnfé		7.939	599
Innleyst stofnfé		(1.602)	0
		<u>(695)</u>	<u>(4.772)</u>
Fjármögnunarhreyfingar		<u>(695)</u>	<u>(4.772)</u>
(Lækkun) hækkun handbærs fjár		(307.665)	(51.391)
Handbært fé í byrjun árs		2.575.996	2.463.778
Handbært fé í lok tímabils		<u>2.268.332</u>	<u>2.412.387</u>

Skýringar

1. Almennar upplýsingar

Sparisjóður Suður-Þingeyinga, varð til 10. maí 1990 með sameiningu Sparisjóðs Aðaldæla, Sparisjóðs Reykdæla og Sparisjóðs Kinnunga. Síðar sameinaðist Sparisjóður Mývetninga sjóðnum. Hann er með heimilisfesti á Íslandi og eru höfuðstöðvar hans í Kjarna á Laugum í Þingeyjarsveit.

Sparisjóðurinn er sjálfseignarstofnun sem starfar samkvæmt gildandi lögum um fjármálafyrirtæki og stundar sparisjóðsstarfsemi eins og hún er skilgreind í áðurgreindum lögum.

2. Reikningsskilaaðferðir

Árshlutareikningurinn er gerður í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um reikningsskil lánastofnana. Ársreikningurinn er gerður eftir sömu reikningsskilaaðferðum og árið áður. Ársreikningurinn er gerður á grundvelli kostnaðarverðs, að því undanskildu að ákveðnar fjáreignir hafa verið metnar á gangvirði. Þær eignir sem um ræðir eru markaðsskuldabréf. Árshlutareikningurinn fyrir fyrstu sex mánuði ársins 2018 er gerður í íslenskum krónum, sem er starfsrækslugjaldmiðill sparisjóðsins. Fjárhæðir eru birtar í þúsundum króna nema annað sé tekið fram.

Reikningsskilaaðferðum sem settar eru fram hér á eftir hefur verið beitt með samræmdum hætti á öllum þeim tímabilum sem birt eru í árshlutareikningnum.

2.1 Reikningshaldslegt mat

Gerð árshlutareiknings krefst þess að stjórnendur taki ákvarðanir, meti og gefi sér forsendur sem hafa áhrif á beitingu reikningsskilaaðferða og birtar fjárhæðir eigna og skulda, tekna og gjalda. Þetta mat og tengdar forsendur eru byggðar á reynslu og ýmsum öðrum þáttum sem taldir eru eðlilegir undir viðkomandi kringumstæðum og mynda grundvöll þeirra ákvarðana sem teknar eru um bókfært verð eigna og skulda sem ekki liggur fyrir með öðrum hætti. Endanlegar niðurstöður kunna að vera frábrugðnar þessu mati.

Mat og undirliggjandi forsendur eru endurskoðaðar reglulega. Breytingar á reikningshaldslegu mati eru færðar á yfirstandandi tímabil þegar matið hefur einungis áhrif á það tímabil. Hins vegar er breytingin færð á yfirstandandi tímabil og síðari tímabil ef hún hefur áhrif á þau tímabil.

Upplýsingar um mat stjórnenda og ákvarðanir teknar við beitingu reikningsskilaaðferða sem hafa veruleg áhrif á árshlutareikninginn er að finna í skýringu 3.

2.2 Tekjur og gjöld

a) Vaxtatekjur og vaxtagjöld

Vaxtatekjur og vaxtagjöld eru færð í rekstrarreikninginn eftir því sem þau falla til og er miðað við virka vexti. Meðal vaxtatekna og vaxtagjalda er dreifing á afföllum og yfirverði og annar mismunur sem er á upphaflega bókfærðu verði vaxtaberandi fjármálagernings og fjárhæð á gjalddaga miðað við virka vexti. Hafi útlán verið meira en þrjú mánuði í vanskilum eða metin í sérstakri tapsáhættu er hætt að tekjufæra vexti af þeim.

Aðferð virkra vaxta byggist á því að reiknað er endurgreiðsluvirði fjáreignar eða fjárskuldar og vaxtatekjum eða vaxtagjöldum dreift á viðeigandi tímabil. Virkir vextir er sú ávöxtunarkrafa sem núvirðir áætlað sjóðstreymi eða tekjur yfir áætlaðan líftíma fjármálagernings eða styttra tímabil, eftir því sem við á, þannig að það jafngildi bókfærðri fjárhæð fjáreignarinnar eða fjárskuldarinnar í efnahagsreikningi.

Þegar hlutfall virkra vaxta er reiknað áætlað sparisjóðurinn sjóðstreymi með tilliti til allra samningsþátta fjármálagerningsins en tekur ekki tillit til útlánataps í framtíðinni. Útreikningurinn tekur til allra gjalda og greiðslna á milli aðila að samningnum, sem eru hluti af hlutfalli virkra vaxta sem og viðskiptakostnaði, yfirverði og afföllum.

b) Þjónustutekjur

Sparisjóðurinn veitir ýmsa þjónustu til viðskiptavina sinna sem hann fær greitt fyrir. Þóknarir vegna þjónustu sem veitt er yfir ákveðið tímabil er dreift eftir því sem þjónustan er veitt.

Skýringar

2.2 Tekjur og gjöld (framhald)

Þjónustugjöld eru aðallega greiðslur vegna þjónustu sem sparisjóðurinn kaupir af öðrum fjármálafyrirtækjum vegna viðskiptamanna sinna, en þau eru gjaldfærð eftir því sem þjónustan er fengin.

c) Arðstekjur

Arðstekjur eru færðar í rekstrarreikning miðað við þann dag sem arðgreiðsla er samþykkt.

d) Hreinar tekjur og gjöld af veltufjáreignum og veltufjárskuldum

Hreinar tekjur af veltufjáreignum og veltufjárskuldum fela í sér hagnað og tap vegna sölu, innlausnar og breytinga í gangvirði veltufjáreigna og veltufjárskulda.

e) Hreinar tekjur og gjöld af fjáreignum tilgreindar á gangvirði í gegnum rekstur

Hreinar tekjur af fjáreignum tilgreindar á gangvirði í gegnum rekstrarreikning fela í sér hagnað og tap vegna sölu og breytinga í gangvirði fjáreigna sem eru tilgreindar á gangvirði í gegnum rekstur.

f) Rekstrargjöld

Til rekstrargjalda teljast laun og launatengd gjöld, afskriftir rekstrarfjármuna og óefnislegra eigna og annar kostnaður svo sem húsnæðis-, markaðs- og tölvukostnaður.

2.3 Erlendir gjaldmiðlar

Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum eru færð á gengi viðskiptadags. Peningalegar eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru færðar miðað við gengi í lok tímabilsins. Gengismunur sem myndast við yfirfærslu í íslenskar krónur er færður í rekstrarreikning.

2.4 Virðisrýrnun

Bókfært verð eigna sparisjóðsins er endurskoðað á hverjum reikningsskiladegi til þess að ganga úr skugga um að eignin hafi ekki rýrnað að verðmæti. Virðisrýrnun er færð í rekstrarreikning hvenær sem bókfært verð eignar eða sjóðskapandi einingar er herra en endurheimtanlegt verðmæti hennar.

a) Virðisrýrnun útlána

Ef eitthvað bendir til virðisrýrnunar útlána er bókfært verð þeirra lækkað gegnum sérstakan afskriftareikning, til núvirts endurheimtanlegs virðis, miðað við upphaflega vexti.

Ef virðisrýrnun gengur síðar til baka og slíkt má rekja til atburðar eftir að virðisrýrnun var færð, skal virðisrýrnun bakfærð að því marki sem hún er nú ofmetin með því að lækka afskriftareikning. Bakfærslan er færð í rekstrarreikning eins og upphaflega virðisrýrnunin.

Stjórnendur sparisjóðsins meta fyrst hvort merki um virðisrýrnun eru til staðar fyrir hverja einstaka fjáreign sem telst veruleg ein og sér. Lán og kröfur sem ekki falla í þann flokk eru metin sem hluti af safni sem er metið í heild sinni með tilliti til virðisrýrnunar. Við mat á slíku safni er gengið út frá því að lán séu í eðli sínu áþekkt hvað varðar útlánaáhættu. Við mat á hugsanlegri virðisrýrnun er skoðað hvort líklegt sé að vænt framtíðarsjóðstreymi lánasafnsins hafi orðið fyrir skerðingu og hvort hægt sé að meta rýrnunina án þess þó að eyrnamerkja hana ákveðnum lánnum.

Tvær grunnaðferðir eru notaðar til að reikna virðisrýrnunartap, annars vegar á einstökum lánnum og hins vegar tap á ákveðnum lánasöfnum. Áætlað tap vegna síðari atburða, án tillits til líkinda þeirra, er ekki fært.

2.4 Virðisrýrnun (framhald)

Hlutlægar vísbendingar um virðisrýrnun innihalda sýnileg gögn um eftirfarandi tapaðstæður:

- (i) umtalsverðir fjárhagsörðuleikar lántakanda;
- (ii) samningsrof, svo sem vanskil á afborgun á vöxtum eða greiðslum af höfuðstól;
- (iii) Sparisjóðurinn veitir lántakanda, af viðskiptalegum eða lagalegum ástæðum, sem tengjast fjárhagsvandræðum lántakanda, ívilnun í formi endurfjármögnunar sem annars myndi ekki koma til greina af hálfu lánveitanda;
- (iv) Það er orðið líklegt að lántakandi verði gjaldþrota eða undirgangist annars konar fjárhagslega endurskipulagningu;
- (v) virkur markaður er ekki lengur til staðar fyrir viðkomandi fjárhagslegu eign vegna fjárhagslegra vandræða; eða
- (vi) greinileg gögn sem benda til mælanlegrar lækkunar á áætluðu framtíðarsjóðstreymi frá lánasafni frá upphaflegri færslu eignanna, þótt minnkunin verði enn ekki greind á einstakar fjáreignir í safninu, þar á meðal;
 - óhagstæðar breytingar á greiðslustöðu lántakenda í safninu; eða
 - almennar þjóðhagslegar eða staðbundnar efnahagsástæður sem tengjast eignum sparisjóðsins.

Útlán metin hvert fyrir sig

Virðisrýrnun á einstökum útlánum er ákvörðuð með mati á áhættu í hverju tilfelli fyrir sig. Sparisjóðurinn metur á hverjum reikningsskiladegi hvort fyrir liggja raunverulegar vísbendingar um virðisrýrnun einstakra lána. Þessu verklagi er beitt við öll lán sem teljast mikilvæg. Við ákvörðun slíks virðisrýrnunartaps á einstökum metnum lánnum er tillit tekið til eftirfarandi þátta:

- heildaráhætta sparisjóðsins gagnvart viðskiptavininum;
- upphæð og tímasetning væntanlegra inngreiðslna og endurheimta;
- líklegur ágóði til sparisjóðsins við búskipti eða gjaldþrot;
- hversu flókið er að ákvarða heildarupphæðir og mat á öllum kröfum á lántaka og hversu mikil lagaleg og tryggingarleg óvissa er fyrir hendi;
- söluverðmæti tryggingar (eða annarra lækkunarþátta) og líkindi á endurheimtu með árangri; og
- líklegur frádráttur kostnaðar við endurheimtur útistandandi upphæða.

Virðisrýrnunartap er reiknað með því að bera saman núverandi vænts framtíðarsjóðstreymis, núvirt miðað við upphaflega virka vexti lánsins, við núverandi bókfært verð og fjárhæð taps sem er fært í rekstrarreikning. Bókfært verð virðisrýrðra lána er lækkað með notkun afskriftareiknings. Þegar lán er með breytilegum vöxtum, er ávöxtunarkrafa við mælingu á virðisrýrnunartapi núverandi virkir vextir lánsins.

Söfn útlána metin

Þar sem útlán hafa verði metin sérstaklega og engar vísbendingar fundist um tap eru þau flokkuð í söfn á grundvelli svipaðra lánaáhættueinkenna til að reikna út heildarvirðisrýrnun. Þetta tap nær til lána sem eru virðisrýrð á reikningsskiladegi, en verða ekki greind sem slík fyrr en síðar.

Virðisrýrnun á safni er ákvörðuð með tilliti til eftirfarandi:

- framtíðarsjóðstreymi í lánasafni sem metið er með tilliti til virðisrýrnunar er áætlað á grundvelli samningsbundins sjóðstreymis eignanna.
- söguleg tapreynsla í söfnum með svipuðum áhættueinkennum (t.d. eftir atvinnugrein, lánshæfismati eða tegund láns);
- áætlaður tími frá tapi þar til tapið er greint og fært með sérstöku framlagi í afskriftareikning;
- mat stjórnar byggt á reynslu um hvort núverandi efnahags- og lánsaðstæður séu þannig og raunveruleg taphætta sé önnur en tapsreynsla fyrri ára gefur tilefni til að ætla.

Áætlaður tími milli taps og staðfestingar á því er ákvarðaður fyrir hvert tilgreint safn.

Áætlaðar breytingar á framtíðarsjóðstreymi í eignahópum ættu að vera í samræmi við breytingar á sýnilegum gögnum á hverjum tíma (til dæmis breytingum á eignaverði, greiðslustöðu eða öðrum þáttum sem benda til breyttra líkinda á tapi á safninu og stærð taps). Aðferðafræðin og ályktanirnar sem notaðar eru til að áætla framtíðarsjóðstreymi eru endurskoðaðar reglulega af sparisjóðnum til að lágmarka mun á milli áætlaðs og raunverulegs taps.

Skýringar

Endanlegar afskrifir

Útlán eru færð sem endanlega töpuð, ýmist að hluta eða fullu, þegar engar raunhæfar líkur eru á að endurheimta fjárhæðirnar sem færðar eru út.

Viðsnúningur virðisrýrnunar

Ef virðisrýrnun lækkar síðar og hægt er að rekja það til atvika sem urðu eftir að virðisrýrnunin var viðurkennd, þá er fyrri færsla á virðisrýrnun tekjufærð á rekstrarreikningi.

2.5 Tekjuskattur

Tekjuskattur af afkomu ársins samanstendur af skatti til greiðslu og frestuðum skatti. Tekjuskattur er færður í rekstrarreikninginn að undanskildum þeim tilfellum þegar hann tengist liðum sem skráðir eru beint á eigið fé, en þá er hann bókaður þar líka.

Skattur til greiðslu er sá skattur sem gert er ráð fyrir að þurfi að greiða af tekjuskattsskyldri afkomu tímabilsins, miðað við skattprósentur í gildi eða sem búið er að tilkynna um að verði í gildi á lokadagsetningu efnahagsreiknings, og allar breytingar sem gerðar hafa verið á tekjuskatti til greiðslu vegna fyrri ára.

Frestuð skattinneign og skattskuld hefur verið reiknuð og bókuð í efnahagsreikning. Útreikningurinn byggist á mismun efnahagsliða í skattauppgjöri annars vegar og árs hlutareikningi hins vegar. Mismunurinn stafar af því að tekjuskattstofn félagsins er miðaður við aðrar forsendur en reikningsskil þess. Tekjuskattsskuldbinding er færð vegna allra tímamismuna en reiknuð skattinneign er færð vegna tímamismuna ef líkur eru á að þeir nýtist á móti skattskyldum hagnaði í framtíðinni. Reiknaðar skattinneignir og skattskuldbindingar eru einungis færðar til lækkunar hvor á annarri ef þær tengjast sköttum sem lagðir eru á af sömu skattyfirvöldum.

Bókfært verð reiknaðrar skattinneignar er yfirfarið á reikningsskiladegi og fært niður ef ekki eru lengur taldar líkur á að skattskyldur hagnaður í framtíðinni muni vera nægjanlegur til að nýta eignina að fullu leyti eða að hluta. Frestaðar skatteignir eru lækkaðar þannig að það er ekki lengur líklegt að tengdur skattur verði innleystur.

Fjársýsluskattur

Sparisjóðurinn greiðir fjársýsluskatt, en skatturinn er lagður á fjármálafyrirtæki og váttryggingarfélög. Skatturinn er lagður á laun og er hann gjaldfærður með launum og launatengdum gjöldum

2.6 Handbært fé

Til handbærs fjár í yfirliti um sjóðstreymi teljast sjóður, óbundnar innstæður í fjármálafyrirtækjum, ríkisvixlar endurseljanlegir í fjármálafyrirtækjum og gjaldkræfar kröfur á lánastofnanir.

2.7 Útlán

Útlán og kröfur eru óafleiðutengdar fjáreignir með föstum eða skilgreindum gjalddögum sem eru ekki skráðar á virkum markaði. Útlán og kröfur innifela lán sem sparisjóðurinn veitir viðskiptavinum sínum, þátttöku í útlánum frá öðrum lánveitendum og yfirtekin lán sem eru ekki skráð á virkum markaði og sjóðurinn hefur engar áætlanir um að endurselja strax eða í náninni framtíð.

Útlán eru færð þegar lántakendum eru greiddir út fjármunir tengdir útláninu. Fjáreignir eru við upphaflega skráningu færð á gangvirði, sem er lánsfjárhæðin auk viðskiptakostnaðar. Þau eru því næst færð á afskrifuðu kostnaðarverði með aðferð virkra vaxta. Áfallnir vextir eru innifaldir í bókfærðri fjárhæð lána og krafna.

2.8 Fjáreignir metnar á gangvirði

Sparisjóðurinn tilgreinir fjáreignir í upphafi sem fjáreignir á gangvirði þar sem breytingar á gangvirði eru færðar í gegnum rekstrarreikning, sem hreinar tekjur af fjáreignum metnar á gangvirði.

Skýringar

2.9 Ákvörðun gangvirðis

Gangvirði fjáreigna og fjárskulda sem eru skráðar á virkum markaði er sama og skráð verð þeirra. Matsaðferðum er beitt á alla aðra fjármálagerninga við útreikning á gangvirði þeirra. Fjáreign eða fjárskuld telst vera skráð á virkum markaði ef opinbert verð er fáanlegt frá kauphöll eða öðrum óháðum aðila og verðið endurspeglar raunveruleg og regluleg markaðsviðskipti á milli ótengdra aðila.

Matsaðferðir geta falið í sér að notast er við verð í nýlegum viðskiptum á milli ótengdra aðila, tekið er mið af verðmæti annarra fjármálagerninga sem eru áþekkir þeim gerningi sem um ræðir eða stuðst við aðferðir til að meta núvirt fjárstreymi eða aðrar verðmatsaðferðir. Við beitingu matsaðferða eru allir þættir notaðir sem markaðsaðilar myndu nota við verðmat og aðferðirnar eru í samræmi við viðurkenndar aðferðir við að verðleggja fjármálagerninga.

2.10 Skráning og afskráning fjáreigna og fjárskulda

Kaup og sala fjáreigna eru skráð á þeim degi sem viðskiptin fara fram. Þau eru færð á þeim degi sem sparisjóðurinn skuldbindur sig til að kaupa eða selja eign, nema vegna útlána, sem eru skráð þegar fjármagn er afhent lántakanda. Fjáreignir eru afskráðar þegar rétturinn til að fá fjárstreymi af fjáreign er ekki lengur til staðar eða þegar áhætta og ávinningur af eignarhaldinu hefur verið flutt frá sparisjóðnum.

Fjárskuld er skráð þegar sparisjóðurinn verður hluti af sammingsbundnum skuldagerningi. Fjárskuld er afskráð þegar skuldbinding sparisjóðsins er gerð upp með greiðslu, skuldaraðili fellur frá kröfunni eða fjárskuldin er felld úr gildi.

2.11 Jöfnun fjáreigna og fjárskulda

Fjáreignum og fjárskuldum er jafnað saman og nettó fjárhæð sýnd í efnahagsreikningi þegar lagalegur réttur er til staðar um jöfnun og fyrirhugað er að gera upp með jöfnun fjáreigna og fjárskulda nettó eða innleysa eignina og greiða skuldina á sama tíma.

2.12 Rekstrarfjármunir og óefnislegar eignir

a) Eignir í eigu sparisjóðsins

Sjóðurinn metur fasteignir og lóðir til eigin nota á gangvirði í samræmi við heimild í ársreikningalögum og er matið uppfært árlega. Matsbreytingin er færð á sértakan endurmatsreikning meðal eigin fjár og á tekjuskattsskuldbindingu. Afskriftir af endurmetna verðinu eru færðar í rekstrarreikning og millifærðar á sama tíma af endurmatsreikningi á óráðstafað eigið fé. Upplýsingar um matsaðferðir má finna í skýringu 15.

Rekstrarfjármunir og óefnislegar eignir eru færðar til eignar á kostnaðarverði að frádregnum uppsöfnuðum afskriftum og virðisýrnun.

Kostnaður sem fellur til vegna endurnýjunar rekstrarfjármuna og óefnislegra eigna er eignfærður þegar hann fellur til, ef líklegt er að framtíðarhagnaður sem felst í eigninni muni renna til sparisjóðsins og hægt er að meta kostnaðinn á áreiðanlegan hátt. Allur annar kostnaður er gjaldfærður í rekstrarreikningi sem gjöld þegar til hans er stofnað.

b) Afskriftir

Afskriftir eru reiknaðar línulega miðað við áætlaðan nýtingartíma einstakra hluta varanlegra rekstrarfjármuna og færðar í rekstrarreikninginn. Land er ekki afskrifað. Áætlaður nýtingartími greinist þannig:

Fasteignir.....	50 ár
Húsbúnaður, hugbúnaður, skrifstofuáhöld og tæki.....	5 ár
Bifreiðar	10 ár

Niðurlagsverð er endurmetið árlega svo framarlega sem það er ekki óverulegt.

2.13 Fastafjármunir til sölu

Fastafjármunir til sölu er eignir sem sparisjóðurinn hefur eignast vegna fullnustu á kröfum. Eignirnar er í sölumæðferð og eru eignfærðar á því sem lægra reynist af kostnaðarverði eða gangvirði að frádrögnum áætluðum sölukostnaði

2.14 Innlán

Innlán eru færð upphaflega á gangverði og eftir það á afskrifuðu kostnaðarverði.

2.15 Aðrar eignir og aðrar skuldir

Aðrar eignir og aðrar skuldir eru færðar á kostnaðarverði.

2.16 Skuldbindingar

Skuldbinding er færð í efnahagsreikning þegar lagaleg skylda, sem leiðir af liðnum atburðum, hvílir á sparisjóðnum, og líklegt þykir að ústreymi hagrænna gæða þurfi að koma til við uppgjör skuldbindingarinnar. Ef áhrifin eru veruleg eru skuldbindingarnar ákveðnar með því að afvaxta áætlað framtíðarfjárstreymi með hlutfalli fyrir skatta og meta þannig áhættuna sem tengist skuldbindingunni.

2.17 Lántaka

Sparisjóðurinn hefur gefið út skuldabréf í íslenskum krónum með vijkandi rétti. Bréfin hafa eiginleika eigin fjár að því leyti að þau vikja fyrir öðrum skuldum sparisjóðsins og teljast til eigin fjár við útreikning á eiginfjárlutfalli, sbr. skýringu 20. Lánin eru færð til skuldar með áföllnum vöxtum og verðbótum 30.06.2018.

2.18 Eigið fé

a) Stofnfé

Ef stofnfé er keypt af stofnfjáraðila er sú fjárhæð sem greidd er, þar með talinn viðskiptakostnaður, færð til lækkunar á eigin fé.

b) Arðgreiðslur

Arðgreiðslur á stofnfé eru færðar til lækkunar á eigin fé á því tímabili sem þær eru samþykktar af aðalfundi sparisjóðsins.

3. Mat stjórnenda og ályktanir við beitingu reikningskilaaðferða

Sparisjóðurinn framkvæmir mat og beitir ályktunum sem hafa áhrif á fjárhæðir eigna og skuldbindinga. Þetta mat og ályktanir eru stöðugt endurmetnar og byggjast á reynslu og öðrum þáttum, þar með talið væntingum til atburða í framtíðinni, sem taldar eru raunhæfar við núverandi kringumstæður.

a) Virðisrýrnun útlána og krafna

Útlánasafnið er endurskoðað reglulega til að meta virðisrýrnun. Áður en ákvörðun er tekin um færslu virðisrýrnunar þarf sparisjóðurinn að meta hvort hlutlæg gögn gefi til kynna mælanlega lækkun á væntu framtíðarsjóðsstreymi ýmist frá einstökum lánnum eða frá safni lána áður en lækkun verður merkjaleg hjá einstöku láni í safninu. Þetta geta verið vísbendingar um breytingar á greiðslugetu lántakanda eða efnahagsástandi. Stjórnendur nota mat sem byggir á sögulegri reynslu af eignum með einkenni tapsáhættu og hlutlæg merki virðisrýrnunar þegar meta skal framtíðarsjóðsstreymi. Aðferðafræðin og ályktanirnar sem notaðar eru við að meta bæði upphæðir og tímasetningar á framtíðarsjóðsstreymi eru endurskoðaðar reglulega með það að markmiði að minnka muninn á áætluðu tapi og raunverulegu tapi.

Skýringar

4. Hreinar vaxtatekjur

Vaxtatekjur og vaxtagjöld sundurliðast þannig:	1.1.-30.6.2018	1.1.-30.6.2017
Vaxtatekjur af kröfum á lánastofnanir.....	41.692	53.696
Lán og kröfur.....	244.534	200.897
Vaxtatekjur samtals	286.227	254.593
Innlán frá lánastofnunum.....	131	151
Víkjandi lán.....	2.420	1.957
Innlán	96.151	93.681
Vaxtagjöld samtals	98.702	95.789
Hreinar vaxtatekjur.....	187.524	158.804

5. Hreinar þjónustutekjur

Þjónustutekjur og þjónustugjöld sundurliðast þannig:	1.1.-30.6.2018	1.1.-30.6.2017
Útlán.....	3.440	3.201
Aðrar þjónustutekjur.....	18.926	16.017
Þjónustutekjur samtals	22.365	19.218
Önnur þjónustugjöld.....	6.345	6.409
Þjónustugjöld samtals	6.345	6.409
Hreinar þjónustutekjur.....	16.020	12.809

6. Hrein gjöld af öðrum fjáreignum og fjárskuldum

Hreinar tekjur af öðrum fjáreignum og fjárskuldum greinast þannig:	1.1.-30.6.2018	1.1.-30.6.2017
Gangvirðisbreyting á hlutabréfum og skuldabréfum.....	(127)	39
Hrein gjöld af öðrum fjáreignum og fjárskuldum samtals	(127)	39

7. Aðrar rekstrartekjur

Aðrar rekstrartekjur sundurliðast þannig:	1.1.-30.6.2018	1.1.-30.6.2017
Umboðslaun.....	3.043	2.929
Tekjur af fullnustueignum.....	1.811	3.454
Ymsar tekjur.....	0	1.508
	4.854	7.891

8. Starfsmannamál

Laun og launatengd gjöld greinast þannig:	1.1.-30.6.2018	1.1.-30.6.2017
Laun	44.028	37.559
Launatengd gjöld	12.748	10.260
	56.776	47.819

Skýringar

8. Starfsmannamál (framhald)

Starfsmannafjöldi sparisjóðsins umreiknaður í heilsársstörf er sem hér segir:

	1.1.-30.6.2018	1.1.-30.6.2017
Meðalfjöldi starfsmanna á tímabilinu.....	13,0	12,0
Stöðugildi í lok tímabils.....	10,3	9,5

9. Annar rekstrarkostnaður

Annar rekstrarkostnaður greinist þannig:	1.1.-30.6.2018	1.1.-30.6.2017
Tölvuþjónusta.....	44.456	45.973
Endurskoðunarkostnaður.....	5.853	4.759
Framlag í tryggingarsjóð innstæðueigenda.....	10.843	10.080
Lögfræðiþjónusta.....	752	629
Húsnæðis og skrifstofukostnaður.....	4.760	4.965
Markaðskostnaður.....	3.474	3.443
Póstur og sími.....	3.753	3.390
Gjöld vegna fullnustueigna.....	2.106	85
Annar kostnaður.....	15.265	14.332
Önnur rekstrargjöld samtals	91.263	87.655

Þóknun til endurskoðenda sparisjóðsins sundurliðast þannig:

	1.1.-30.6.2018	1.1.-30.6.2017
Endurskoðun	4.247	3.563
Könnun árs hlutareiknings.....	0	0
Innri endurskoðun.....	880	918
Önnur þóknun.....	727	279
Samtals þóknun til endurskoðenda.....	5.853	4.759

Í þóknun fyrir endurskoðun felst vinna við endurskoðun á ársreikningi og könnun á árs hlutareikningum auk vinnu sem stjórn sparisjóðsins hefur falið endurskoðendum og telst falla undir eðlilegan hluta af starfi þeirra.

Skýringar

10. Tekjuskattur

Tekjuskattur hefur verið reiknaður og færður í árshlutareikninginn.

Virkur tekjuskattur greinist þannig:

	1.1.-30.6.2018		1.1.-30.6.2017	
	Fjárhæð	%	Fjárhæð	%
Hagnaður fyrir skatta	46.653		18.432	
Tekjuskattur af afkomu ársins	9.331	20,0%	3.686	20,0%
Tekjuskattur samkvæmt rekstrarreikningi	9.331	20,0%	3.686	7,6%

Skattinneign og skattskuldir

Skattur í efnahagsreikningi:

	Skuldbinding
Tekjuskattsáhrif vegna endurmats.....	9.443

11. Sérstakur skattur á fjármálafyrirtæki

Bankaskattur er ófrádráttarþær skattur sem lagður var á fjármálafyrirtæki fyrst skattaárið 2010. Skatturinn er reiknaður sem 0,376% af heildarskuldum umfram 50 milljarða. Sparisjóðurinn er því undanþeginn skattinum.

12. Útlán og kröfur

Útlán og kröfur greinast þannig eftir útlánsformum:

	30.6.2018	31.12.2017
Yfirdráttarlán.....	916.147	854.279
Overðtryggð skuldabréf.....	2.846.681	2.196.932
Verðtryggð skuldabréf.....	2.396.563	2.553.924
	6.159.391	5.605.136

Skýringar

12. Útlán og kröfur (framhald)

Lán og kröfur greinast þannig eftir lántakendum:

	30.6.2018	31.12.2017
Atvinnugreinar:		
Landbúnaður	7%	7%
Sjávarútvegur	8%	8%
Verslun	2%	2%
Iðnaður og byggingarstarfsemi	5%	5%
Samgöngur og flutningur.....	1%	1%
Þjónustustarfsemi	12%	15%
Ferðaþjónusta.....	12%	12%
Einstaklingar og íbúðabyggingar	53%	50%
	<u>100%</u>	<u>100%</u>

Breytingar á afskriftareikningi útlána og krafna greinast þannig:

	Sérstakur	Almennur	Samtals 30.6.2018	Samtals 31.12.2017
Afskriftareikningur í ársbyrjun	191.205	58.833	250.037	225.225
Bakfærð vaxtafrysting.....	0	0	0	14.153
Virðisryrnun útlána og krafna á tímabilinu.....	7.017	5.737	12.754	37.872
Endanlega töpuð útlán og kröfur	(30.258)	0	(30.258)	(27.213)
Afskriftareikningur í lok tímabilsins	<u>167.964</u>	<u>64.570</u>	<u>232.533</u>	<u>250.037</u>

Afskriftareikningur útlána í hlutfalli af

útlánnum og veittum ábyrgðum.....	2,9%	1,1%	4,0%	4,2%
-----------------------------------	------	------	------	------

13. Fjáreignir

Skuldabréf

	30.6.2018	31.12.2017
Skuldabréf útgefin af opinberum aðilum, metin á gangvirði.....	429	573
	<u>429</u>	<u>573</u>

Hlutabréf

	30.6.2018	31.12.2017
Óskráð hlutabréf.....	13.013	13.013
	<u>13.013</u>	<u>13.013</u>

Hlutabréf sundurliðast þannig:

	Eignarhlutur	Nafnverð	Bókfært verð
Grand hótél Mývatn ehf., Skútustaðahreppi.....	9,7%	13.400	6.700
Reiknistofa bankanna, Reykjavík.....	0,3%		3.298
Landsbankinn.....		489	489
Auðkenni.....		2.037	2.526
Staða í lok tímabils.....		<u>15.926</u>	<u>13.013</u>

Skýringar

14. Fastafjármunir til sölu

Fastafjármunir til sölu greinast þannig:

	30.6.2018	31.12.2017
Fullnustueignir	0	70.000

Fullnustueignir samanstanda af eignum sem sparisjóðurinn hefur innleyst til fullnustu krafna. Þessar eignir eru í tímabundinni eigu sjóðsins og eru metnar í efnahagsreikningi á kostnaðarverði eða gangvirði að frádregnum sölukostnaði, hvort sem lægra reynist.

15. Rekstrarfjármunir og óefnislegar eignir

Rekstrarfjármunir greinast þannig á tímabilinu 1. janúar - 30. júní 2018:

	Fasteignir og lóðir til eigin nota	Ahöld, tæki og skrifstofuáhöld	Óefnislegar eignir	Samtals
Kostnaðarverð/Endurmetið verð				
Staða í ársbyrjun	59.799	38.004	10.332	108.135
Matsbreyting eigna í endurmati 2017	44.359			44.359
Matsbreyting eigna í endurmati 2018	3.650			3.650
Eignfært á tímabilinu			2.480	2.480
Staða í lok tímabilsins	107.809	38.004	12.812	158.624
Afskriftir				
Staða í ársbyrjun	27.466	29.520	2.120	59.106
Afskrift matsbr. tímabilsins	480			480
Afskrift tímabilsins færð í gegnum rekstur	517	1.293	1.281	3.092
Staða í lok tímabilsins	28.464	30.813	3.402	62.678
Bókfært verð				
Bókfært verð í ársbyrjun	76.693	8.484	8.211	93.388
Bókfært verð í lok tímabilsins	79.345	7.191	9.410	95.946
Afskriftarhlutföll	2%	10-20%	20%	
Bófært verð fasteigna án endurmats				
Staða í ársbyrjun		32.333		
Staða í lok tímabils		31.816		

Þar sem markaðsverð fasteigna til eigin nota er talið verulega herra en bókfært verð, er bókfært verð þeirra í ársreikningi hækkað og fært til samræmis við áætlað gangvirði. Gangvirði endurmetinna eigna byggir á 80% af áætluðu söliverði sem staðfest hefur verið af óháðum matsmönnum.

Fasteignamat húseigna í árslok 2017 nam 45,7 milljónum króna. Brunabótamat húseigna nam á sama tíma 186,9 milljónum króna. Vátryggingarverð húsbúnaðar og skrifstofuáhalda var 41,1 milljónir króna í árslok 2017.

Skýringar

16. Aðrar eignir

Aðrar eignir greinast þannig:

	30.6.2018	31.12.2017
Krafa vegna sölu á fullnustueign.....	3.500	0
Önnheimtar tekjur.....	3.569	16.020
	<u>7.069</u>	<u>16.020</u>

17. Almenn innlán

Innlán skiptast þannig:

	30.6.2018	31.12.2017
Öbundin innlán.....	5.876.976	5.790.234
Bundin innlán.....	1.784.848	1.731.973
	<u>7.661.824</u>	<u>7.522.207</u>

18. Víkjandi lán

	30.6.2018	31.12.2017
Verðtryggð lán, vextir vtr. 5,2%, gjalddagar 2019-2023.....	62.766	63.600
	<u>62.766</u>	<u>63.600</u>

19. Aðrar skuldir

Aðrar skuldir greinast þannig:

	30.6.2018	31.12.2017
Ógreiddur fjármagnstekjuskattur.....	8.439	28.653
Ógreidd opinber gjöld.....	16.811	12.067
Ógreidd laun- og launatengd gjöld.....	12.599	11.631
Aðrar skuldir.....	31.324	26.662
	<u>69.173</u>	<u>79.014</u>

Skýringar

20. Eigið fé

Stofnfé sparisjóðsins 30.06.2018 nam 159,1 milljónum króna og er það í eigu 397 aðila. Heildar eigið fé í lok júní 2018 nam 741,0 milljónum króna. Eiginfjárlutfall sem reiknað er samkvæmt ákvæðum 84. gr. laga um fjármálafyrirtæki er 17,53% en má lægst vera 8%. Fjármálaeftirlitið hefur lokið við mat á eiginfjárförf sparisjóðsins samkvæmt svonefndu SREP ferli og er hún 11,94%. Með tilkomu eiginfjáruka sem lagðir eru á fjármálastofnanir í landinu í áföngum frá 2018 skal eiginfjárlutfall sparisjóðsins vera eftirfarandi:

	1.1.2018	1.1.2019	15.5.2019	1.1.2020
Stoð I og II (SREP)	11,94%	11,94%	11,94%	11,94%
Verndunarauki	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%
Kerfisáhættuauki	2,00%	2,00%	2,00%	3,00%
Sveiflujöfnunarauki	1,25%	1,25%	1,75%	1,75%
Samantölgð krafa	17,69%	17,69%	18,19%	19,19%

Hluti eiginfjárukana tekur mið af þjóðfélagsaðstæðum og getur breyst með breyttum aðstæðum. Heildaraukar sem sjóðnum er ætlað að ná eru 7,25% sem skiptast þannig að 3% eru vegna kerfisáhættu, 2,5% vegna verndar- og 1,75% vegna sveiflujöfnunar. Einungis kerfisáhættuauki getur haft áhrif á rekstrarhæfi sjóðsins og er sjóðurinn þegar yfir fyrsta hluta þess auka. Aðrir eiginfjárukar geta haft áhrif til takmörkunar á ráðstöfun hagnaðar s.s. komið í veg fyrir arðgreiðslur eða annað sem rýrt getur eiginfjárstöðu sjóðsins.

Eiginfjárlutfall reiknast þannig	30.6.2018	31.12.2017
Eigið fé samkvæmt árshlutareikningi.....	740.973	699.862
Víkjandi lán	61.720	63.600
Eign í fjármálafyrirtæki.....	(489)	(489)
Eiginfjárgrunnur samtals	802.204	762.973
Eiginfjárlutfall vegna útlánaáhættu.....	310.727	288.033
Eiginfjárlutfall vegna markaðsáhættu.....	3.955	1.864
Eiginfjárlutfall vegna rekstraráhættu.....	51.477	51.475
Eiginfjárlutfall samtals	366.160	341.372
Eiginfjárlutfall A+B.....	17,53%	17,88%

Til að mæta kröfum um hærra eiginfjárlutfall eru stjórnendur sjóðsins m.a. að skoða töku á víkjandi láni auk þess sem verið er að gera upp Tryggingasjóð sparisjóðanna þar sem hlutdeild sparisjóðsins er talin nokkru hærri en núverandi staða víkjandi láns hans.

Skýringar

21. Upplýsingar um tengda aðila

Sparisjóðurinn hefur skilgreint tengda aðila sem stjórn sparisjóðsins, sparisjóðsstjóra og forstöðumenn sparisjóðsins og nánustu fjölskyldu þeirra einstaklinga sem falla þarna undir. Einnig hefur verið skilgreint samband við einingar með umtalsverð ítök hjá stærstu stofnfjáraðilum sparisjóðsins. Útlán til tengdra aðila í lok júní 2018 námu 135,4 milljónum króna en innlán 332,4 milljónum króna. Viðskipti við tengda aðila eru á armslengdargrunni.

22. Utan efnahagsreiknings

Sparisjóðurinn hefur gengist í ábyrgðir fyrir viðskiptamenn sína og veitt þeim yfirdráttarheimildir á tékkareikninga. Nýttar yfirdráttarheimildir eru færðar í bækur sparisjóðsins en ónýttar heimildir og ábyrgðir greinast þannig.

	30.6.2018	31.12.2017
Veittar ábyrgðir vegna viðskiptamanna	165.280	206.817
Ónýttar heimildir kreditkorta.....	230.998	310.377
Ónýttar yfirdráttarheimildir	372.241	305.001
	<u>768.518</u>	<u>822.195</u>

23. Áhættugreining

23.1 Áhættustýring

Tilgangur áhættustýringar er að stýra áhættu sparisjóðsins með sem skilvirkustum hætti og gera áhættustýringuna sem gagnsæjasta fyrir stjórnendur, allt frá stjórn til þeirra einstöku starfsmanna sem taka ákvörðun sem í er fólgin áhætta. Meginhlutverk áhættustýringar og útlánaeftirlits er því að greina áhættu sparisjóðsins á hverjum tíma, fylgjast með og meta áhættuþætti og hafa eftirlit með að viðmiðunarmörk einstakra áhættuþátta séu virt. Skilvirkar aðferðir og aðgerðir við mat á áhættu eru því grundvöllur áhættustýringar sparisjóðsins. Stjórn sparisjóðsins ákveður meginstefnur hvað varðar áhættustýringu og setur mörk ásættanlegrar áhættu í daglegum rekstri sparisjóðsins. Stjórnin setur markmið varðandi áhættustýringu og eftirlit með áhættuþáttum, svo sem útlánaáhættu, lausafjáraáhættu, markaðsáhættu og rekstraráhættu. Fjárhæðir í þessum kafla eru sýndar að frádreginni varúðarfærslu.

23.2 Framkvæmd áhættustýringar

Stjórnendur sparisjóðsins hafa með höndum eftirlit og skýrslugerð varðandi mismunandi tegundir áhættu.

Ákvarðanataka byggist á skipulagi þar sem stjórn sparisjóðsins hefur falið aðilum umboð til að gefa út leiðbeiningar og markmið varðandi ásættanlega áhættu og ákveða einstakar stöður út frá stærð og áhættu. Upplýsingar um áhættustöður eru reglulega kynntar fyrir stjórn sparisjóðsins.

23.3 Eftirlit og stýring lausafjáraáhættu

Lausafjáraáhætta er hætta á tapi vegna þess að ekki er hægt að standa við skuldbindingar þegar þær gjaldfalla. Sparisjóðurinn fylgist með lausafjáraáhættu sinni með greiningu á gjalddögum fjáreigna og fjárskulda til að geta endurgreitt allar skuldir á gjalddaga. Sparisjóðurinn þarf alltaf að hafa nægjanlegt laust fé til að geta mætt bæði fyrirsedum og ófyrirséðum greiðsluskuldbindingum. Sparisjóðurinn hefur sett sér reglur varðandi lausafjárstöðu og fjármögnun og er þeim ætlað að tryggja og viðhalda sveigjanleika. Þetta felur meðal annars í sér aðgang að lánalínum, yfirdráttarheimildum og fjáreignum sem auðvelt og fljótlegt er að selja, svo sem ríkisvixlum og ríkisskuldabréfum.

Auk þess er fylgst með lausafjáraáhættu með skýrslum um lausafjárahlutfall sem sendar eru reglulega til Fjármálaeftirlitsins og Seðlabanka Íslands. Lausafjárahlutfallið sýnir hlutfallið milli eigna og skulda eftir því hversu langt er til gjalddaga þeirra.

Skýringar

23.4 Eftirstöðvagreining fjáreigna og fjárskulda

Fjáreignir og fjárskuldir sparisjóðsins greinast þannig eftir gjalddögum án vaxta:

30.6.2018	Gjaldkræft 0-3 mán.	4-12 mánuðir	1-5 ár	Yfir 5 ár	Samtals
Sjóðir og innstæður.....	2.108.023				2.108.023
Kröfur á lánastofnanir.....	160.308				160.308
Útlán og kröfur	473.808	409.122	1.482.528	3.793.933	6.159.391
Skuldabréf.....	429				429
Hlutabréf.....	13.013				13.013
Aðrar fjáreignir.....	7.069				7.069
	2.762.650	409.122	1.482.528	3.793.933	8.448.233
Almenn innlán.....	6.550.832	494.829	284.186	331.976	7.661.824
Aðrar skuldir.....	69.173				69.173
	6.620.005	494.829	284.186	331.976	7.730.997
Fjáreignir - fjárskuldir.....	(3.857.356)	(85.707)	1.198.342	3.461.957	717.236
31.12.2017	Gjaldkræft 0-3 mán.	4-12 mánuðir	1-5 ár	Yfir 5 ár	Samtals
Sjóðir og innstæður.....	2.496.544				2.496.544
Kröfur á lánastofnanir.....	79.452				79.452
Útlán og kröfur	589.062	571.210	1.431.219	3.013.645	5.605.136
Skuldabréf.....	573				573
Hlutabréf.....	13.013				13.013
Aðrar fjáreignir.....	16.020				16.020
	3.194.664	571.210	1.431.219	3.013.645	8.210.738
Almenn innlán.....	6.458.520	514.414	230.192	319.081	7.522.207
Aðrar skuldir.....	79.014				79.014
	6.537.534	514.414	230.192	319.081	7.601.221
Fjáreignir - fjárskuldir.....	(3.342.871)	56.796	1.201.027	2.694.564	609.516

23.5 Eftirlit og stýring markaðsáætlu

Stefna sparisjóðsins er að fylgjast náið með markaðsáætlu í rekstrinum og gæta þess að ekki sé farið yfir þau mörk sem stjórn hefur sett. Markaðsáætlu er stýrt með takmörkunum á stöðutökum og áhættuviðmiðum.

23.6 Vaxtaáhætta

Vaxtaáhætta ræðst af mismun á vaxtakjörum innlána eða fjármögnunar annars vegar og útlánsvöxtum lánasafns hins vegar. Starfsemi sparisjóðsins lýtur áhættu vegna vaxtasveiflna að því marki að vaxtaberandi eignir og vaxtaberandi skuldir hafa mismunandi binditíma og eru endurreiknaðar á mismunandi tímum eða í mismunandi fjárhæðum.

Breytilegir vextir eigna og skulda geta einnig valdið áhættu vegna sveiflna ýmissa breytilegra vaxtaviðmiða, svo sem innlánsvaxta, LIBOR-vaxta og annarra mismunandi vaxtategunda. Starfsemi áhættustýringar beinist að því að hámarka nettóvaxtatekjur að því tilskildu að markaðsvextir fari saman við stefnu stjórnar og áhættuviðmið.

Heildarfjárhæð útlána sparisjóðsins sem ber fasta vexti nam 581 millj kr. í lok júní 2018 (2017: 557 millj kr.).

23.7 Verðbólguáhætta

Sparisjóðurinn stendur frammi fyrir áhættu vegna verðbólgu á Íslandi þar sem eignir tengdar neysluverðsvísitölu eru meiri en samsvarandi skuldir. Allar eignir og skuldir með verðtryggingarákvæðum eru færðar með áföllnum verðbótum á hverjum tíma og verðbætur færðar í rekstrarreikning.

Heildarfjárhæð verðtryggðra eigna sparisjóðsins námu 2.489 millj kr. í lok júní 2018 (2017: 2.189 millj kr.) og heildarfjárhæð verðtryggðra skulda nam á sama tíma 1.734 millj kr. (2017: 1.698 millj kr.)

23.8 Gjaldeyrissáhætta

Gjaldeyrissáhætta er hætta á tapi vegna óhagstæðra hreyfinga á erlendum gjaldmiðlum. Stöðugt er fylgst með opinni gjaldeyrisstöðu í hverri mynt í eignasafni sparisjóðsins. Sparisjóðurinn stefnir að því að takmarka gjaldeyrisáhættu og fylgist með henni í samhengi við heildar eigið fé sparisjóðsins.

Heildarfjárhæð eigna í erlendum gjaldmiðlum námu 106 millj kr. í lok júní 2018 (2017: 46 millj kr.) og heildarfjárhæð skulda í erlendum gjaldmiðlum nam á sama tíma 54 millj. kr. (2017: 30 millj kr.)

23.9 Rekstraráhætta

Rekstraráhætta er áhætta sem stafar af beinu eða óbeinu tapi sem á sér margvíslegar ástæður tengdar þróun rekstrarins, t.d. starfsmannamálum, tækni eða uppbyggingu sparisjóðsins. Ytri ástæður, aðrar en lána-, markaðs- eða lausafjárahætta, geta stafað af lagalegum kröfum eða almennt viðurkenndum verklagsreglum fyrirtækja. Rekstraráhætta stafar af allri starfsemi sparisjóðsins og snertir allar einingar í rekstrinum. Markmið sparisjóðsins er að finna jafnvægi milli þess að lágmarka áhættu og tap og hámarka arðsemi án þess að útiloka frumkvæði starfsmanna. Stjórnendur þróa og útfæra reglur fyrir rekstraráhættu innan hverrar einingar í takt við almenn áhættuviðmið sparisjóðsins.

Skýringar

23.10 Útlánaáhætta

Útlánaáhætta verður til með veitingu útlána. Fjárhæð útlánaáhattu í þessu tilliti kemur fram í bókfærðu verði eigna í efnahagsreikningi. Mótaðilaáhætta fylgir ýmsum öðrum fjáreignum, svo sem afleiðusamningum og markaðsskuldabréfum. Núverandi mótaðilaáhætta endurspeglast í bókfærðu verði þessara eigna í efnahagsreikningi. Sparisjóðurinn er einnig opinn fyrir mótaðilaáhattu vegna liða utan efnahagsreiknings eins og ónýtttra yfirdráttarheimilda og veittra ábyrgða.

Stjórn sparisjóðsins setur almennar reglur um lánveitingar og ábyrgðir og ákveður lánastefnu sparisjóðsins. Stjórnin hefur eftirlit með lánamálum og ákveður útlánaheimildir sparisjóðsstjóra en stjórn setur mörk heimilda annarra starfsmanna. Stjórnin afgreiðir lánamál umfram heimildir sparisjóðsstjóra. Stjórn og stjórnendur sparisjóðsins sjá um eftirlit með öllum þáttum útlána, lánveitingum, tryggingum, samsetningu lánasafns og innheimtum.

Útlánasafni sparisjóðsins er dreift milli skuldara, atvinnugreina og landsvæða. Útlánasafni sparisjóðsins er stýrt þannig að enginn einn skuldari eða fjárhagslega tengdur hópur skuldara sé með stærra hlutfall útlánasafnsins en áhættureglur segja til um.

Á uppgjörstímabilinu voru markmið sjóðsins að stórar áhættuskuldbindingar viðskiptavina færu ekki yfir 20% af eigin fé sparisjóðsins en hámarks áhættuskuldbinding einstaks viðskiptavinar eða tengdra aðila er 25% af eiginfjárgrunni skv. reglum um stórar áhættuskuldbindingar hjá fjármálafyrirtækjum. Þann 30.06.2018 voru engar áhættuskuldbindingar umfram 20%. Markmið sjóðsins er að heildarhlutfall stórra áhættuskuldbindinga fari ekki yfir 250% af eiginfjárgrunni. Samkvæmt reglum um stórar áhættuskuldbindingar má þetta hlutfall fara hæst í 400%.

Þann 30. júní 2018 voru 6 viðskiptamenn sparisjóðsins skilgreindir sem stórar áhættuskuldbindingar (2017: 6 viðskiptamenn). Reglum var breytt á árinu 2014 þannig að innstæður í fjármálafyrirtækjum teljast til stórra áhættuskuldbindinga en þær mega fara yfir 25% af eigin fé þó hæst í 500 milljónir en samt aldrei herra en eigið fé sjóðsins.

	Fjöldi	30.6.2018	31.12.2017
Stórar áhættuskuldbindingar vegna innstæðna í fjármálafyrirtækjum.....	0	0	0
Stórar áhættuskuldbindingar umfram 20% af eiginfjárgrunni.....	0	0	0
Stórar áhættuskuldbindingar á bilinu 10-20% af eiginfjárgrunni.....	6	669.093	635.304
Samtals.....	6	669.093	635.304
Hlutfall af eiginfjárgrunni.....		85,1%	83,3%

24. Samþykki árshlutareiknings

Árshlutareikningurinn var samþykktur á stjórnarfundum þann 30. ágúst 2018